

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА
Март, 2009 година

МАНДАТ НА ЦЕНТРИТЕ ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА

Мандатот на Центрите за социјална работа е обезбедување на стручна помош и заштита на жртвата на семејно насилство преку откривање на случаи на семејно насилство, преземање на мерки на заштита согласно извршената проценка за потребната интервенција и третман, поведување на постапка за изрекување на привремени мерки на заштита и нивно следење.

Постапување по пријава на случаи на семејно насилство

1. Поведување на постапка

1.1. Центарот за социјална работа покренува постапка во случаи на семејно насилство врз основа на добиена пријава од:

- Самата жртва
- Близок сродник на жртвата, соседи, работна средина на жртвата
- Граѓанин
- МВР, врз основа на усно или писмено известување за сторено семејно насилство/службена белешка и соодветен поднесок
- Од Министерство за здравство, по усно или писмено известување И доставена медицинска документација за повредите И насилството
- Од Министерство за образование/училишта, градинки, известува за препознаено семејно насилство во рамките на својата установа
- Национална СОС линија и НВО
- Други институции

Во случај на усно пријавување на случаи, од страна на горенаведените субјекти задолжително дополнително се доставува и писмено известување.

1.2. Пријава по пат на телефонски јавување

Повикот го прима дежурен/задолжен стручен работник кој обавува разговор со жртвата и врши проценка за сериозноста, тежината и итноста на случајот.

Секој пријавен случај се евидентира во книга за евиденција (види прилог 1а – во подготовка).

1.3. Постапување по итен случај

Во случај на сериозна опасност кон жртвата, ЦСР повикува полиција и бара нивна интервенција. Стручниот тим, односно најмалку двајца претставници на стручниот тим излегуваат на лице место.

Доколку при увидот на лице место се утврди постоење на сериозни повреди кај жртвата се повикува итна медицинска помош или жртвата се префрла до најблиската медицинска установа.

Доколку жртвата се плаши да остане во домот, стручниот тим спроведува разговор со жртвата за да ги утврди нејзините потреби укажувајќи на мерките за заштита (види прилог 2 – листа со мерки на заштита) и потенцијалните ресурси за нејзино згрижување - роднини, пријатели, национална СОС линија и засолниште, и други расположливи ресурси).

Доколку жртвата останува во домот и се дава психосоцијална поддршка и се повикува да се обрати во ЦСР заради преземање на понатамошни дејствија за нејзина заштита.

1.4. Постапка кога не се работи за итен случај

Доколку не е итен случај, жртвата се повикува да се обрати лично во Центарот за социјална работа.

2. **Проценка и интервенција**

2.1. Во случај на повикување на жртвата во ЦСР или при директно обраќање на жртвата на семејно насилство во ЦСР, разговорот помеѓу жртвата и стручното лице при ЦСР се води во посебна просторија;

2.2. Од страна на стручниот работник жртвата се информира за мерки на заштита и привремени мерки за заштита (види прилог 2 – листа со мерки на заштита, во подготвока), како и нејзините права од социјалната заштита согласно постоечката законска регулатива по што жртвата сама одлучува дали ќе поднесе писмено барање за заштита;

- 2.3. По поднесување на писменото барање, стручното лице врши првична проценка за конкретниот случај на семејно насилство која опфаќа: проценка на потребите на жртвата, проценка на ризик, прибирање податоци за случајот (историја- Види анекс бр. – стандардизирано структурирано интервју , постоечко);
- 2.4. Согласно преоценката на тимот, потребите на жртвата и нејзините барања стручниот тим превзема соодветни дејствија;
- 2.5. Стручниот работник ги информира останатите членови на тимот за конкретниот случај, при што стручниот тим од ЦСР подготвува индивидуален план за работа, утврдувајќи редослед на активности и координација со надлежните институции (види прилог бр. – постоечки план за работа);
- 2.6. Стручните лица во Центарот за социјална работа заради преземање на потребни мерки на заштита обезбедуваат информации од МВР, здравствените институции, НВО, образовни институции и други лица и институции
- 2.7. Се спроведува разговор со сторителот на семејно насилство и му се укажува на законот и последиците од вршење на семејно насилство.

3. Преземање на мерки за заштита

3.1. Нужно сместување во засолниште

Сместувањето во центар за лица жртви на семејно насилство се презема како мерка за заштита во случај кога:

- за лицето жртва на семејно насилство е утврдено дека постои сериозна опасност и закана за животот и здравјето
- при отсуство на ресурси во семејната средина за прифаќање на жртвата и нејзините деца.
- Се врши задолжителен лекарски преглед пред сместување на жртвата

3.2. Во случај на згрижување во засолниште, стручниот тим изготвува поединечни наоди на стручните работници и наод и мислење на стручен тим и се изготвува решение за сместување;

3.3. се известува командирот на полициската станица на чие подрачје е сместена жртвата како и писмено се известува полициската станица по местото на живеење на жртвата дека истата е згрижена од страна на ЦСР.

По сместување на лицето жртва на семејно насилство во центар за лица жртви на семејно насилство, стручните лица од ЦСР и стручните лица од центарот за лица жртви на семејно насилство преземаат мерки на заштита согласно законот(прилог листа на мерки).

4. Постапка за предлагање на ПМЗ

Кога е потребно да се спречи насилството во семејството и да се обезбеди заштита на здравјето и безбедноста на лицето жртва на семејно насилство, како и да се спречи секоја можност за продолжување на семејното насилство,

- Центарот за социјална работа согласно законските одредби поднесува барање до судот за изрекување привремени мерки за заштита кон извршителот на семејно насилство

- Жртвата на семејно насилство може и сама да поднесе предлог за изрекување на привремена мерка на заштита до надлежниот суд

4.1. Проценка за предлагање на привремена мерка за заштита

Стручниот тим при Центарот за социјална работа проценката за предлагање на привремена мерка за заштита ја прави преку:

- интервју со жртвата;
- интервју со други достапни лица;
- увид во приложени документи лекарски наоди и други докази;
- увид во извештаи за направени интервенции од страна на СВР;
- интервју со насилникот заради утврдување на тип на насилник, контекст на семејно опкружување, планирање на соодветна заштита, како и по негово барање;
- примена на други расположливи техники и инструменти ако се оцени дека е потребно и можно

4.2. Поднесување на предлог

При поднесување на предлогот до судот, Центарот за социјална работа ја приложува следната документацијата:

- писмени или усни изјави дадени пред Центарот или предлог за сослушување во својство на сведоци;
- пишувана порака (на различен начин мобилен телефон, напишана на хартија);
- пријава до полициска станица,
- извештај од полициска станица за евентуална интервенција;
- точни податоци за жртвата и насилникот,
- опис на дејството;
- судска одлуката доколку била изречена/и привремена/и мерки за заштита;
- извештај на стручно лице и наод и мислење на стручен тим со точна проценка од потребата за изрекување на конкретна привремена мерка на заштита и очекуваниот ефект.

4.3. Спроведување на изречените привремени мерки за заштита

Изречените мерки од страна на судот се спроведуваат согласно Правилникот за начинот на спроведување и следење на изречените мерки за заштита подготвен од страна на Министерството за труд и социјална работа.

Центарот за социјална работа го следи спроведувањето на изречените мерки и го известува судот на негово барање.

Во случај на непочитување на изречените привремени мерки за заштита од страна на сторителот се известува судот и органот надлежен за извршување.

4.3. Следење на привремените мерки за заштита

По применото решение од судот, стручниот тим подготвува План за следење со кој се утврдува начинот на кој ќе се следи спроведувањето на изречената привремена мерка за заштита.

Планот за следење го изготвува и спроведува стручниот тим кој е одговорен за конкретниот предмет (прилог постоечки план).

Изготвениот План за следење на изречените мерки се наведува и одговорно лице од други ресори, како и други лица од социјалната средина на сторителот со кој Центарот за социјална работа ќе соработува за добивање на информации за однесувањето на сторителот.

Центарот за социјална работа по барање на судот и сопствена проценка доставува до судот периодични извештаи за текот на реализација на мерките и резултатите кои со нив се постигнати.

Врз основа на следењето, Центарот за социјална работа изготвува предлог до судот за престанок или продолжување на мерки, како и замена со други мерки согласно добиените сознанија од следењето на случајот.